Lijst van vragen

De vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een aantal vragen voorgelegd aan de minister van Werk & Participatie over de brief van 21 september 2026 inzake **Voortgang nieuw financieringsstelsel voor kinderopvang** (Kamerstuk **31322**, nr. **593**).

De voorzitter van de commissie,
Van der Lee

Adjunct-griffier van de commissie,
Van Mullekom

Nr	Vraag
1	Hoeveel kost het om gratis kinderopvang in te voeren voor alle kinderen voor twee dagen per week, en de arbeidseis te laten gelden vanaf drie dagen per week?
2	Hoeveel zou het kosten om de vergoeding op 96% te houden?
3	Kunt u een actualisatie geven van het ingroeipad naar bijna gratis kinderopvang in 2029? Welke investeringen zijn er per jaar gepland en welke inkomens vallen per jaar onder het hoogste subsidietarief?
4	Kunt u uitrekenen hoeveel het loslaten van de arbeidseis in het nieuwe stelsel (vanaf 2029) kost én oplevert? Kunt u daarbij in gaan op: • De besparingen op de uitvoering bij Dienst Toeslagen. • De kosten van het helemaal loslaten van de arbeidseis. • De kosten van het loslaten voor twee dagen (0-4 jaar)/ dagdelen (4-13 jaar) per week. • De maatschappelijke baten voor ouders, kinderen en maatschappij. • De mogelijkheden om ‘potjes samen te voegen’ en in te zetten voor het loslaten van de arbeidseis voor twee dagen– denk aan: o middelen voor Sociaal Medische Indicatie (SMI): niet meer nodig als de arbeidseis vervalt, waarbij tevens de (als oneerlijks ervaren) verschillen tussen gemeenten vervallen; o middelen voor School en Omgeving / Rijke schooldag, niet meer nodig als alle kinderen naar de buitenschoolse opvang (BSO) kunnen; o middelen voor voorschoolse educatie: deels niet meer nodig, de 960 uur over 11/2 jaar worden dan door Dienst Toeslagen vergoed, een deel van deze middelen is wel nodig voor gemeenten voor extra kwaliteitseisen;

- o ook niet meer nodig: separate middelen voor peuters waarvan de ouders geen recht op kinderopvangtoeslag hebben en die geen voorschoolse educatie krijgen en die nu een aanbod van gemeenten krijgen;
- o de Specifieke Uitkering (SPUK) regeling jonge kind waar nu algemeen toegankelijke kinderopvang voor kinderen in het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid (NPLV) wijken mee wordt gerealiseerd.

5 Wat vergt het om het loslaten van de arbeidseis beleidsterrein-overstijgend (bewindspersoon-overstijgend) te kunnen realiseren?

6 Ten aanzien van het terugbrengen van het subsidie percentage van 96% naar 95,6%: zijn er andere mogelijkheden om deze 60 miljoen te dekken zonder op de kwaliteit van de kinderopvang in te boeten?

7 Het terugbrengen van het subsidie percentage van 96% naar 95,6%: Hoeveel ouders ontvangen in 2026, 2027 en 2028 al 96% en hoeveel ouders gaan dan in 2029 terug naar 95,6%? Ervaren deze ouders dit dan als een achteruitgang en niet als het waarmaken van de belofte van ‘bijna gratis kinderopvang’?

8 Het terugbrengen van het subsidie percentage van 96% naar 95,6%:
Kan wettelijk of anderszins geborgd worden dat dat percentage niet lager en eventueel wel hoger wordt?

9 Welke activiteiten binnen het aanbod van kinderopvang zullen sowieso wel en sowieso niet onder de Dienst Algemeen Economisch Belang (DAEB) vallen gegeven het diverse Nederlandse kinderopvangaanbod?

10 Kunt u al aangeven wat als een redelijke winst gezien wordt onder de DEAB?

11 Hoe borgt u dat bedrijven binnen een DAEB-sector voldoende investeringsruimte behouden om te innoveren?

12 Kunt u aangeven welke gevolgen van de introductie van de DAEB-constructie u verwacht voor de administratieve lasten voor deze bedrijven? Moeten zij straks ieder daadwerkelijk afgenomen uur doorgeven of enkel gecontracteerde uren?

13 Kunt u precies aangeven welke onderdelen van het nieuwe financieringsstelsel volgens u leiden tot het aanzienlijke risico op staatssteun?

14 Kunt u aangeven op welke data met de Europese Commissie over de DAEB is gesproken, met welke

onderdelen van de Commissie is gesproken en welke conclusies uit deze gesprekken zijn getrokken?

15 Kunt u de volledige opdrachtomschrijving en onderzoeksvragen van de investerings- en impactanalyse van Ernst &Young (EY) Parthenon aan de Tweede Kamer sturen?

16 Wordt in de analyse van EY Parthenon ook daadwerkelijk een vergelijking gemaakt tussen het nieuwe financieringsstelsel met DAEB en hetzelfde financieringsstelsel zonder DAEB?

17 Kunt u aangeven waarom in de brief vooral wordt gesproken over scenario's voor een passende vergoeding voor ondernemerschap, terwijl hij in het debat heeft aangegeven dat een bredere impactanalyse naar de gevolgen van de DAEB wordt uitgevoerd?

18 Kunt u aangeven waar in de opdracht aan EY het scenario zonder DAEB wordt onderzocht?

19 Hoeveel kinderopvangaanbieders zullen naar verwachting onder de DAEB-de-minimisverordening vallen en hoeveel aanbieders zullen onder het DAEB-Vrijstellingsbesluit vallen?

20 Kunt u dit uitsplitsen naar kinderopvangorganisaties, gastouderbureaus, gastouders en ouderparticipatiecrèches?

21 Welke administratieve verplichtingen krijgen kinderopvangorganisaties die onder het DAEB-Vrijstellingsbesluit vallen?

22 Hoe vaak zal worden gecontroleerd of sprake is van overcompensatie en welke gegevens moeten kinderopvangorganisaties daarvoor aanleveren?

23 Hoe wordt bepaald wat onder een redelijke winst voor een kinderopvangorganisatie wordt verstaan?

24 Kunt u aangeven welke percentages of rendementen momenteel worden onderzocht om te bepalen wat een redelijke vergoeding voor ondernemerschap is?

25 Is onderzocht hoeveel kinderopvangorganisaties door invoering van de DAEB mogelijk minder zullen investeren, hun activiteiten zullen beperken of volledig zullen stoppen?

26 Is onderzocht hoeveel opvangplaatsen verloren kunnen gaan wanneer aanbieders vanwege de DAEB minder investeren of de kinderopvangmarkt verlaten?

27 Kunt u aangeven welke door sectorpartijen aangedragen alternatieven voor de DAEB afzonderlijk zijn onderzocht?

28 Waarom is het onderzoeksrapport van de sectorpartijen waarnaar in de brief wordt verwezen niet openbaar gemaakt en kan dit rapport alsnog aan de Tweede Kamer worden verstrekt?

29 Is een financieringsmodel zonder DAEB voorgelegd aan de Europese Commissie en zo ja, wat was daarop de reactie?

30 Kunt u de structurele tegenvaller van ongeveer €60 miljoen volledig uitsplitsen naar afzonderlijke kostenposten?

31 Welk deel van deze €60 miljoen bestaat uit uitvoeringskosten bij Dienst Toeslagen, welk deel uit toezicht kosten en welk deel uit overige kosten?

32 Wat betekent de verlaging van het vergoedingspercentage van 96% naar 95,6% gemiddeld in euro's per maand voor ouders die gebruikmaken van kinderopvang?

33 Hoeveel extra eigen bijdrage betalen ouders gezamenlijk door de verlaging van het vergoedingspercentage van 96% naar 95,6%?

34 Hoeveel lager zal de vraag naar kinderopvang in 2027 en 2028 naar verwachting zijn door het met €350 miljoen verlagen van de derde stap van het ingroeipad?

35 Hoeveel extra opvangplaatsen zijn volgens de huidige ramingen nodig om de verwachte vraag per 1 januari 2029 op te kunnen vangen?

36 Hoeveel extra pedagogisch medewerkers zijn volgens de huidige ramingen nodig om deze extra opvangplaatsen mogelijk te maken?

37 Is bij deze ramingen rekening gehouden met mogelijke effecten van de DAEB op investeringen en uitbreiding van kinderopvangorganisaties?

38 Op welke wijze wordt de arbeidseis in het nieuwe financieringsstelsel gecontroleerd?

39 Wie draagt in het nieuwe stelsel het financiële risico wanneer achteraf blijkt dat een ouder niet aan de arbeidseis voldeed terwijl de kinderopvangorganisatie al subsidie heeft ontvangen?

40 Kan in dat geval subsidie worden teruggevorderd bij de kinderopvangorganisatie en zo ja, onder welke omstandigheden?

41 Hoe wordt voorkomen dat het terugvorderingsrisico dat nu bij ouders ligt in het nieuwe stelsel wordt verplaatst naar kinderopvangondernemers?

42 Kunt u uitsluiten dat verdere kostenoverschrijdingen opnieuw leiden tot verlaging van het vergoedingspercentage en dus verhoging van de eigen bijdrage?

43 Bent u voornemens voorafgaand aan verdere besluitvorming expliciete juridische zekerheid te verkrijgen over de staatssteunrechtelijke houdbaarheid van het nieuwe financieringsstelsel en dit te delen met de Tweede Kamer?

44 Kunt u per onderzocht effect aangeven of EY-Parthenon gebruikmaakt van eigen empirische sectorgegevens van de Nederlandse kinderopvang, kwantitatieve modellen, theoretische veronderstellingen, interviews of casestudies? In hoeverre zijn conclusies gebaseerd op ervaringen uit andere sectoren en hoe is vastgesteld dat deze representatief en overdraagbaar zijn naar de Nederlandse kinderopvang?

45 Constaterende dat ooit het uitgangspunt van de Wet kinderopvang dat overheid was dat ouders en werkgevers (via een opslag op de Werkloosheidswet (WW-premie) gemiddeld een derde van de kinderopvangkosten zouden betalen en concluderende dat die verhouding nu verandert, hoe ziet de bijdrage van de werkgevers er na 2029 uit?

46 Hoe heeft het aantal terugvorderingen van kinderopvangtoeslag zich over de afgelopen vijf jaar ontwikkeld, en kunt u dit uitsplitsen naar lagere en hoge terugvorderingen? Klopt het dat de omvang is gedaald van € 457 miljoen in 2015 tot €210 miljoen in 2025 en dat dit bij definitieve vaststelling nog lager kan uitpakken?[1]

47 Kunt u aangeven welke aanpassingen in de kinderopvangtoeslag door de Dienst Toeslagen effect hebben gehad op het aantal (hoge) terugvorderingen?

48 Wat was het totale bedrag aan terugvorderingen in de kinderopvangtoeslag over de afgelopen vijf jaren, om hoeveel terugvorderingen ging dit, en om wat voor terugvorderingen (verkeerd doorgegeven uren, verkeerd doorgegeven inkomen, niet voldoen aan de arbeidseis of te hoog vermogen)? Welk aandeel van de terugvordering bestaat uit hoge, problematische terugvorderingen? Klopt het dat het bedrag van €210 miljoen terugvordering in

[1] https://esb.nu/kosten-bijna-gratis-kinder-opvang-veel-hoger-dan-maatschappelijke-baten/

2025 onvoldoende zegt over problemen met het stelsel of financiële problemen bij ouders, omdat dit bedrag ook reguliere correcties bevat en het uiteindelijke bedrag lager uitvalt?

49 Hoe ervaren ouders momenteel het aanvragen en wijzigen van kinderopvangtoeslag, naar aanleiding van de aanpassingen die afgelopen jaren door de Dienst Toeslagen zijn doorgevoerd? Kunt u op basis van onderzoek aangeven hoe dit zich heeft ontwikkeld door de tijd?

50 Welke resterende problemen met de kinderopvangtoeslag kunnen niet worden opgelost binnen het huidige stelsel, bijvoorbeeld door betere gegevensuitwisseling, dienstverlening en automatische aanpassing van voorschotten?

51 In hoeverre is onderzocht of de doelen van de hervorming, namelijk minder terugvorderingen, meer arbeidsparticipatie en betere betaalbaarheid, ook met gerichte aanpassingen (denk aan verzachten van de alles-of-niets vermogensgrenzen) van het bestaande stelsel kunnen worden bereikt?

52 Welke empirische onderbouwing bestaat er voor de verwachting dat bijna gratis kinderopvang op langere termijn leidt tot meer arbeidsdeelname, en hoe zijn deze langetermijneffecten gekwantificeerd?

53 Hoe is de € 3,4 miljard aan structurele meeruitgaven verdeeld over inkomensgroepen, uitgedrukt in zowel euro's als percentage van het huishoudinkomen?

54 Hoeveel extra financiële ruimte krijgen lage-inkomensgezinnen door de hervorming, terwijl zij nu ook al 96% kinderopvangtoeslag krijgen?

55 Welk concreet knelpunt in de toegang tot kinderopvang voor lage-inkomensgezinnen wordt door de hervorming weggenomen dat met de huidige kinderopvangtoeslag niet kan worden opgelost? Gaan zij er, los van de verlaagde administratieve lasten omdat zij geen toeslag hoeven aan te vragen, nog anderszins op vooruit? Klopt het dat er een risico is dat deze groep er juist uiteindelijk financieel op achteruit gaat in plaats van op vooruit, onder meer omdat mogelijk opvang door het nieuwe stelsel duurder kan worden en verdringing in de markt kan ontstaan?

56 In hoeverre komt het financiële voordeel bij midden- en hogere inkomens terecht zonder dat daar aantoonbaar extra arbeidsdeelname tegenover staat?

57 Welke gevolgen worden verwacht voor de personeelstekorten in de kinderopvang, onderwijs en de zorg, en is daarbij rekening gehouden met mogelijke verdringing van personeel tussen deze sectoren?

58 Kunt u bevestigen dat de structureel € 60 miljoen hogere uitvoeringskosten van het nieuwe financieringsstelsel volledig worden gedekt door verlaging van de vergoeding aan ouders van 96% naar 95,6%, en dat daarmee de financiële gevolgen van de hogere uitvoeringskosten bij ouders terechtkomen, inclusief de laagste inkomensgroepen?

59 Nu verschillende onderdelen van de uitvoering, handhaving, gegevensuitwisseling en het markt- en kwaliteitstoezicht nog verder moeten worden uitgewerkt: welke financiële risicoreservering is opgenomen voor mogelijke aanvullende uitvoeringskosten? Welke onderdelen zijn nog niet definitief geraamd?

60 Kunt u uitsluiten dat verdere kostenoverschrijdingen opnieuw leiden tot verlaging van het vergoedingspercentage en dus verhoging van de eigen bijdrage van ouders? Zo niet, welke waarborgen gelden voor huishoudens met lage inkomens?

61 Kunt u toelichten in hoeverre de keuze om de kinderopvang sectorbreed als DAEB vorm te geven voortvloeit uit het EU-staatssteunrecht en in hoeverre de keuze voor de DAEB een nationale beleidskeuze is? Welke alternatieve vormgevingen waren juridisch mogelijk?

62 Welke concrete, toetsbare onderbouwing heeft u opgesteld voor de noodzakelijkheid, geschiktheid en proportionaliteit van de gekozen DAEB-constructie? Kan daarbij afzonderlijk worden aangegeven welke gevolgen voor ondernemingsvrijheid, investeringen, mededinging, administratieve lasten en diversiteit van het aanbod zijn afgewogen tegen het beoogde staatssteunrechtelijke voordeel?

63 Heeft u voor de verschillende onderzochte alternatieven dezelfde juridische en economische beoordelingscriteria gehanteerd, inclusief de minst belastende mogelijkheid om het staatssteunrisico te ondervangen?

64 Kunt u de onderliggende vergelijking inclusief gehanteerde aannames en eventuele kwantitatieve resultaten aan de Tweede Kamer verstrekken?

65 Als de reden voor directe financiering aan kinderopvanginstellingen in plaats van aan ouders vooral de reden aanleiding is voor het staatssteunrisico, klopt het

dat dit risico er onder het huidige stelsel van financiering voor ouders niet is?

66 Klopt het dat onder het huidige stelsel onder voorwaarden de mogelijkheid bestaat dat ouders de Dienst Toeslagen kunnen verzoeken de bijdrage direct aan de kinderopvanginstelling over te maken?

67 Klopt het dat Nederland een relatief marktgericht kinderopvangstelsel kent, terwijl in verschillende Europese landen waar een DAEB van toepassing is, zoals Duitsland, België en Frankrijk, het aandeel publieke en non-profitopvang groter is? Zo ja, in hoeverre zijn deze stelsels vergelijkbaar met de Nederlandse situatie? Kunt u onderbouwen dat een DAEB ook passend is binnen de Nederlandse kinderopvangsector, mede gelet op de bestaande eigendomsstructuur, de wijze van financiering en de ruimte voor commerciële aanbieders om een redelijk rendement te behalen?

68 Als de DAEB wordt ingevoerd en de effecten blijken na verloop van tijd dusdanig dat de beschikbaarheid en betaalbaarheid van kinderopvang in het gedrang komt, is er dan nog een mogelijkheid de DAEB terug te draaien?

69 Ziet u de Wet normering topinkomen (WNT), dus de maximering van de topinkomens van kinderopvangorganisaties, als een reden om de DAEB in te voeren of als bijkomend voordeel? Wat is de omvang van dit probleem in de huidige kinderopvangsector? Is de DAEB noodzakelijk om deze eventuele topinkomens te begrenzen of zijn ook andere maatregelen mogelijk?

70 Wat verstaat u in concrete, financieel meetbare termen onder ‘gezond ondernemerschap’, ‘gezonde bedrijfsvoering’ en ‘redelijke winst’?

71 Welke ruimte moet daarbij beschikbaar blijven voor vermogensvorming, risicodragend kapitaal, financieringslasten, investeringen in uitbreiding, innovatie, dividenduitkering en een eventuele verkoop of bedrijfsoverdracht?

72 Kunt u uiteenzetten op welke empirische gegevens EY-Parthenon de verschillende rendementsscenario’s baseert? Hoeveel organisaties, locaties, kindplaatsen en omzet vertegenwoordigen deze gegevens, welke verslagjaren worden gebruikt en hoe is de representativiteit naar ondernemingsvorm, omvang, investeringsprofiel en risicoprofiel vastgesteld?

73 Kunt u bevestigen of het normrendement en de investeringsimpact worden gebaseerd op daadwerkelijk waargenomen financiële prestaties en

investeringsgegevens van kinderopvangorganisaties, dan wel geheel of gedeeltelijk op theoretische modellen, interviews, deskundigeninschattingen of ervaringen uit andere sectoren? Kunt u per belangrijk onderzoeksresultaat aangeven welke onderbouwing is gebruikt?

74 Indien de beschikbare data onvoldoende representatief blijken om de gevolgen voor bepaalde typen ondernemingen of investeringsmodellen betrouwbaar te bepalen, welke aanvullende gegevens worden dan verzameld?

75 Bent u bereid een rendementsnorm pas vast te stellen wanneer de effecten daarvan voor uiteenlopende bedrijfstypen voldoende zijn onderbouwd?

76 Kunt u inzichtelijk maken bij welke typen kinderopvangorganisaties de extra financiële, administratieve en organisatorische lasten van het nieuwe stelsel en de DAEB terechtkomen? Kunt u daarbij onderscheid maken naar ondernemingsgrootte, rechtsvorm, concernstructuur, exploitatiemodel en investeringsbehoefte, en kunt u de lasten weergegeven per organisatie, locatie en kindplaats?

77 Welke analyse is uitgevoerd naar de gevolgen van deze lasten en de voorgenomen rendementsbeperkingen voor de diversiteit van de kinderopvangsector? Is daarbij onderzocht of de nieuwe verplichtingen schaalvoordelen creëren, de positie van kleinere aanbieders verzwakken en verdere concentratie of consolidatie van de sector in de hand kunnen werken?

78 Welke concrete en meetbare waarborgen wilt u inbouwen om te voorkomen dat juist de diversiteit die u zegt te willen behouden door de gekozen DAEB-systematiek onder druk komt te staan? Aan welke indicatoren en grenswaarden zal u gaan toetsen of dit doel daadwerkelijk wordt bereikt, en welke maatregelen worden genomen wanneer ongewenste effecten optreden?

79 Heeft u onderzocht of minder belastende verplichtingen, uitzonderingen of differentiatie naar omvang en risicoprofiel mogelijk zijn zonder afbreuk te doen aan het staatssteunrechtelijke doel? Zo ja, wat zijn de uitkomsten? Zo nee, waarom niet?

80 Heeft u in beeld welk effect de uitvoeringskosten aan de kant van de kinderopvangorganisaties heeft op de uurprijs van die kinderopvangorganisaties?

81 Houdt u in het vaststellen van de indexatie van de uurprijs rekening met de eenmalige verhoging van de

uitvoeringskosten van het nieuwe stelsel voor kinderopvangorganisaties zodat de rekening niet straks nog meer bij ouders (met lagere inkomens) komt te liggen?

82 Wat kunnen gevolgen van de DAEB zijn voor de huidige hoge kwaliteit van Nederlandse kinderopvang, als de huidige vorm niet meer kan worden aangeboden tegen dezelfde kosten? Is onderzocht of de rendementsbegrenzing ertoe kan leiden dat kinderopvangorganisaties een prikkel krijgen om extra kosten te maken, bijvoorbeeld door meer personeel aan te nemen, om daarmee het rendement te verlagen? Hoe wordt gewaarborgd dat tegelijkertijd voldoende ruimte en prikkel blijft bestaan voor investeringen in de kwaliteit van de kinderopvang? Hoe wordt bij de vormgeving van de rendementsbegrenzing voorkomen dat innovatie die leidt tot lagere kosten wordt ontmoedigd doordat het daaruit voortvloeiende hogere rendement niet of slechts beperkt mag worden behouden?

83 Ten aanzien van continuiteit en diversiteit van het aanbod, wordt er een kwantitatieve prognose van vraag en benodigde capaciteit gemaakt, afgezet tegen de verwachte groei van het aanbod? Wordt, ook regionaal, inzichtelijk gemaakt waar tekorten kunnen ontstaan?

84 Kunt u bevestigen dat de door EY-Parthenon uitgevoerde impactanalyse daadwerkelijk een empirische en kwantitatieve beoordeling bevat van de gevolgen van de invoering van de DAEB voor opvangcapaciteit, investeringen, financierbaarheid, administratieve lasten, continuïteit en diversiteit van de kinderopvangsector? Klopt het dat de impactanalyse van EY-Parthenon uitsluitend betrekking heeft op de gevolgen van de DAEB en geen integrale impactanalyse betreft van het wetsvoorstel als geheel?

85 Kunt u per onderzocht effect aangeven of EY-Parthenon gebruikmaakt van eigen empirische sectorgegevens van de Nederlandse kinderopvang, kwantitatieve modellen, theoretische veronderstellingen, interviews of casestudies? In hoeverre zijn conclusies gebaseerd op ervaringen uit andere sectoren en hoe is vastgesteld dat deze representatief en overdraagbaar zijn naar de Nederlandse kinderopvang?

86 Worden in de impactanalyse de gevolgen van het nieuwe financieringsstelsel met en zonder DAEB afzonderlijk berekend, zodat de additionele effecten van de DAEB daadwerkelijk kunnen worden vastgesteld?

87 Welke gegevens over bestaande investeringen, financieringsstructuren, rendementen en investeringsplannen van kinderopvangorganisaties zijn daadwerkelijk verzameld en geanalyseerd? Indien dergelijke gegevens ontbreken, hoe kunt u dan de effecten op toekomstige investeringen en opvangcapaciteit kwantitatief onderbouwen?

88 Kunt u de volledige onderzoeksopdracht, onderzoeksvragen, methodologische verantwoording, gebruikte databronnen, beperkingen en uitkomsten van EY-Parthenon aan de Kamer verstrekken bij indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer?

89 Kunt u bevestigen dat eventuele lacunes en onzekerheden in de empirische onderbouwing expliciet in de memorie van toelichting worden opgenomen?

90 Kunt u bevestigen dat de impactanalyses uit 2023 (Kamerstuk 31 322, nr. 506), waarnaar ook in de memorie van toelichting wordt verwezen, betrekking hadden op een eerder stelselontwerp dat op belangrijke onderdelen afwijkt van het huidige wetsvoorstel, waaronder de uitwerking van de DAEB? Kunt u aangeven welke conclusies uit deze analyses nog representatief zijn voor het huidige voorstel?

91 Kunt u aangeven op welke onderdelen het wetsvoorstel dat in september 2026 aan de Raad van State is aangeboden, is gewijzigd ten opzichte van de internetconsultatie van oktober 2025? Kunt u voor elk van de vijftien toetsen, adviezen en consultaties aangeven op welke versie en datum deze betrekking hadden, welke relevante wijzigingen daarna zijn aangebracht en of die wijzigingen opnieuw op hun effecten en uitvoerbaarheid zijn beoordeeld?

92 Kunt u aangeven welke integrale effectanalyse is uitgevoerd naar de cumulatieve effecten en onderlinge wisselwerking tussen de verschillende maatregelen in het wetsvoorstel, waaronder:

- de combinatie van DAEB-verplichtingen, normrendement, investeringsbereidheid en de noodzakelijke uitbreiding van de opvangcapaciteit;
- de combinatie van DAEB-verantwoording en andere financieringsstromen, waaronder voorschoolse educatie en sociaal-medische indicatie;
- de samenloop van voorafgaande oudercontrole, subsidiabele opvanguren, structurele afwezigheid en contractuele verplichtingen;
- de cumulatieve administratieve en financiële gevolgen

van DAEB, WNT, transparantieverplichtingen en de verschillende vormen van toezicht, uitgesplitst naar omvang en type kinderopvangorganisatie?

93 Als een integrale effectanalyse niet heeft plaatsgevonden, kunt u toelichten waarom deze niet noodzakelijk wordt geacht bij een stelselwijziging van deze omvang?

94 Hoe lopen de huidige afbouw van de Inkomensafhankelijke combinatiekorting (IACK) en de invoering van (bijna) gratis opvang in de tijd momenteel nog samen?

95 Klopt het dat het aantal gastouders nog steeds daalt, en wanneer ontstaat de noodzaak om de aantrekkelijkheid van gastouderschap te verbeteren, ofwel door verhoging van de maximumuurprijs zodat deze kostendekkend is, of verlichting van administratieve lasten of kosten, zodat gastouderschap weer aantrekkelijker wordt en daarmee vertrouwde en flexibele opvang kan blijven bieden?

96 Hoe groot is het substitutie-effect tussen formele en informele opvang als gevolg van dit stelsel?

97 Uit welke analyses blijkt dat het nieuwe stelsel de arbeidsparticipatie gaat bevorderen?

98 In welke mate verandert de meertalige kinderopvang tussen het oude en het nieuwe systeem?

99 Gegeven dat experts waarschuwen voor een toenemende vraag naar kinderopvang door het nieuwe systeem, welk effect heeft de nieuwe wetgeving naar verwachting op de wachttijden van de kinderopvang? Hoeveel extra medewerkers zijn er naar schatting nodig bij een toenemende vraag naar kinderopvang? En hoe wilt u toekomstige tekorten hierbij gaan opvangen?

100 Wat is de stand van zaken rond de uitvoering van de motie van de leden Biekman en Van Ark over de verruiming van artikel 1.13 van de Wet kinderopvang uiterlijk per 2028 toepassen (Kamerstuk 31 322, nr. 598)? Wat is in het bijzonder de voortgang op de pilot?

101 Kunt u uitrekenen hoeveel het loslaten van de arbeidseis in het nieuwe stelsel (vanaf 2029) kost én oplevert? Kunt u daarbij in gaan op de directe kosten, kostenbesparingen bij Dienst Toeslagen, het loslaten voor twee dagen (0-4 jaar)/ dagdelen (4-13 jaar) per week en eventuele potjes die hiervoor kunnen worden ingezet (bijv. middelen voor SMI, een deel van de middelen van voor Voorschoolse educatie (VE))?

102 Constaterende dat het subsidie-percentage wordt teruggebracht van 96% naar 95,6%:

- Zijn er andere mogelijkheden om deze €60 miljoen te dekken zonder op de kwaliteit van de kinderopvang in te boeten?
- Kan wettelijk of anderszins geborgd worden dat dat percentage niet lager en eventueel wel hoger wordt?
- Hoeveel ouders ontvangen in 2026, 2027 en 2028 al 96% en hoeveel ouders gaan dan in 2029 terug naar 95,6%? Ervaren deze ouders dit dan als een achteruitgang en niet als het waarmaken van de belofte van 'bijna gratis kinderopvang'?

104 Kan de werkgevers om een hogere bijdrage gevraagd worden? Wat zou daar een rationale achter kunnen zijn?

105 Constaterende dat er veel onrust is over de DAEB, kunt u aangeven hoe groot die onrust is? Er zijn ook veel kinderopvangondernemers die dit werkbaar lijken te vinden (afhankelijk van de nadere uitwerking uiteraard), hoe groot is het deel van de sector dat dit omvat? Wat doet u om die onrust weg te nemen?

106 Constaterende dat de investerings- en impactanalyse die EY momenteel uitvoert is zeer relevant voor de sector en de Tweede Kamer, wanneer kan de Kamer deze resultaten met u bespreken?

107 Constaterende dat in eerdere brieven te lezen is dat de tariefregulering complex is, en concluderende dat de regulering om die regeling niet in de wet is meegenomen, kunt u laten weten wat een moment is om dat wel te doen? Is dat te kwantificeren (bijvoorbeeld x percentage van het aanbod ziet y bedrag af van de maximale uurprijs).
•Welke factoren maken het complex? Zijn daar oplossingen voor te verzinnen?

108 Gegeven het feit dat de sector divers is en dat kostprijzen en tarieven variëren, wordt er ambtelijk al nagedacht over de tariefregulering? Wordt de sector kinderopvang daarbij betrokken?

109 Constaterende dat de nieuwe wet op 1 januari 2029 in werking moet treden en concluderende dat er in 2028 al getest gaat worden in de praktijk (wat heel goed is), wanneer moet de Tweede Kamer de wet dan besproken hebben?

110 Met betrekking tot fraudebestrijding, waar trekt u de grens tussen kleine administratieve fouten die geen (grote) sanctie opgelegd krijgen en opzettelijk misbruik en fraude waar stevig op gehandhaafd wordt? Waar wordt er wel gehandhaafd en waar niet, en waarom?

111 Wat zijn de precieze tegenvallers in de uitvoeringskosten waardoor de vergoeding uitkomt op 95,6% in plaats van de voorgenomen 96%? Wat maakt het nieuwe stelsel structureel €60 miljoen duurder?

112 Gegeven dat een DAEB strenge criteria met zich meebrengt die de regeldruk bij sectorpartijen kan verhogen en gegeven dat de administratieve last van de ouders naar de ondernemers gaat en concluderende dat dit extra kosten met zich meebrengt en bij de sector dus ook het risico komt te liggen (bijvoorbeeld het risico op fouten), wat zijn de regeldrukkosten? Wat zijn de plannen om sectorpartijen hierbij te ondersteunen? En hoe kunnen ondernemers hierover meepraten?

113 Hoe reageren banken op de overgang naar het beoogde nieuwe kinderopvangstelsel en de introductie van een DAEB? Zijn er signalen dat banken bij het nieuwe systeem kritischer worden bij het verstrekken van leningen, zoals langjarige zakelijke vastgoedleningen?

114 Constaterende dat de keuze voor de DAEB tot onrust en onbegrip heeft geleid in de sector, maar dat een ander deel van de sector begrip heeft voor de introductie, kunt u nader kwantificeren in hoeverre organisaties zich daadwerkelijk zorgen maken? En kunt u kwantificeren in hoeverre kinderopvangorganisaties zich wel (op hoofdlijnen) zich in het voorstel kunnen vinden?

115 U schrijft dat het toepassen van een DAEB tot onrust heeft geleid bij een deel van de sectorpartijen en dat deze onrust lijkt voort te komen uit onduidelijkheid over de vormgeving van de DAEB en de bijbehorende administratieve lasten. Wat is voor sectorpartijen in dit opzicht onduidelijk en hoe worden deze zorgen weggenomen?

116 Constaterende dat u schrijft dat u verhalen ter ore zijn gekomen dat ‘ondernemers geen winst meer zouden kunnen maken in het nieuwe stelsel, waardoor investeren en innoveren in de sector niet meer rendabel zou zijn’ en constaterende dat u dit vervolgens ontkracht door te zeggen dat er ruimte blijft voor gezonde bedrijfsvoering, investeringen en innovatie en constaterende dat u verderop in uw brief schrijft dat momenteel onderzoek wordt gedaan naar een passende vergoeding voor ondernemerschap in de kinderopvang, wat zijn de (mogelijke) verschillen met betrekking tot het doen van investeringen en het mogelijk maken van innovatie, tussen het oude en het beoogde nieuwe systeem? Zijn er factoren in het nieuwe systeem die investeren en innoveren minder rendabel maken?

117 Concluderende dat winstgevendheid belangrijk is voor een onderneming, op welke manier kan het nieuwe systeem impact hebben op de mate waarin een onderneming meer of minder winst maakt? En wat kunnen de gevolgen hiervan zijn?

118 Wanneer kan de Tweede Kamer de resultaten van de investerings- en impactanalyse met de bewindspersoon bespreken?

119 Welke knelpunten ontstaan er bij de sector doordat de analyse voor een passende vergoeding voor ondernemerschap in de kinderopvang nog loopt, terwijl het wetsvoorstel financiering kinderopvang al bij de Raad van State ligt?

120 Welke gemeenten willen kinderopvang mogelijk maken voor kinderen van wie de ouders niet kwalificeren voor de arbeidseis? En op welke manier? En worden deze gemeenten vanuit het Rijk hierbij ondersteund? En zo ja, op welke manier?

121 Gegeven het feit dat veel kinderopvangorganisaties op basis van hun huidige (verdien) model langlopende financiële verplichtingen hebben afgesloten en gegeven dat momenteel scenario’s worden onderzocht voor een passende vergoeding voor ondernemerschap in de kinderopvang, wordt hierbij ook rekening gehouden met de betalingsverplichtingen die organisaties aangegaan zijn in het verleden? En zijn er plannen, zoals een overgangsregeling, voor organisaties die in knel komen?